

Another way of generating ideas about a topic is to dramatize it. If you think of your topic not as an object but as an action, you can dramatize it with basic questions.

The more questions you raise, the more deeply you will penetrate your topic/ When you dramatize your topic with questions, you are decisively beginning to investigate it. All of the questions you ask can help you generate material, and a good deal of this material may find its way into your essay. But just as you need to define your topic as specifically as possible, you also need a basic question to help you define the key problem or conflict you will try to resolve. Focusing on a basic question you can take a decisive step forward in generating an essay.

References:

1. Heffernan, James A.W., Lincoln John E. Writing. A College Handbook. Third Edition. W.W. Norton & Company. New York London, 1990. Printed in the USA. 716 p.
2. MacDonald Susan Peck. Problem Definition in Academic Writing. College English 49, 1987. Pp. 315–331.
3. Tallerman Maggie. Understanding Syntax. Second Edition. London, 2005. 266 p.
4. Fowles J. The Ebony Tower. London: Granada publishing, 1974. 115 p. (ET).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-90-7-39>

ПРОСОДІЯ ЖІНОК З ВИСОКИМ ПРОФЕСІЙНИМ СТАТУСОМ

Коваль Н. О.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Мета дослідження полягає у виявленні особливостей просодичної реалізації жіночого мовлення з точки зору відображення в ній маркерів гендерної приналежності та високого професійного статусу. Об'єктом дослідження є спонтанні монологічні висловлювання статусних британських жінок з різних професійних областей, реалізовані в рамках інтерв'ю. Предметом дослідження є просодичні характеристики мови,

досліджувані як соціально-статусні індикатори. Актуальність роботи пов'язана з недостатньою кількістю емпіричних даних – досліджень, присвячених вивченню просодичних особливостей сучасної жіночої мови. Матеріалом даного дослідження слугували аудіозаписи інтерв'ю британських жінок, які досягли професійного успіху та суспільного визнання в різних професійних сферах. У фокусі дослідження знаходилися розгорнуті монологічні висловлювання інформантів.

Інформанти: Тереза Мей (прем'єр-міністр Великобританії), професор Саллі Девіс (міністр охорони здоров'я), Елісон Купер (генеральний директор групи компаній «British Imperial Tobacco»), Франсес О'Грейді (генеральний Секретар Британської Конгресу профспілок), Джоан Роулінг (письменниця), Стелла Маккартні (дизайнер одягу), Александра Шульман (журналіст, головний редактор журналу «Vogue»).

Частина інтерв'ю, які склали корпус дослідження, були запозичені нами з сайту радіослужби BBC. Інша частина знаходиться у вільному доступі в мережі Інтернет. Необхідно відзначити, що всі жінки інформанти належать до середньої та старшої вікової категорії. Корпус дослідження представлений 15 інтерв'ю (загальний час звучання склав 2 години). Електроакустичний аналіз був проведений на персональному комп'ютері за допомогою програми Speech Analyzer (v. 3.0.1.), яка дозволяє вводити, обробляти і досліджувати звукові сигнали, щоб отримати абсолютні значення ЧОТ окремих звуків та значення середнього, мінімального і максимального рівня частоти основного тону в обраному відрізку в півтонах; абсолютні значення сили звукового тиску в обраній ділянці в децибелах; абсолютне значення тривалості вибраного відрізка в мс. За допомогою акустичного аналізу були отримані наступні дані: мінімальне значення рівня чот для кожного диктора (в Гц); максимальне значення рівня чот для кожного диктора (в Гц); середнє значення рівня чот для кожного диктора (в Гц); мінімальне значення рівня чот в інтонаційній групі (в Гц); максимальне значення рівня чот в інтонаційній групі (в Гц); середнє значення рівня чот в інтонаційній групі (в Гц); значення тривалості інтонаційної групи (в мс); значення тривалості пауз (в мс); значення сили звукового тиску (в Дб).

Шляхом знаходження різниці між максимальним та мінімальним значеннями рівня чот визначався частотний діапазон мовлення кожного з інформантів і частотний діапазон інтонаційної групи (в пт) [2].

Аналіз даних, отриманих в ході комплексного дослідження мови сучасних британських жінок, які досягли успіху в різних професійних областях, дозволив нам зробити наступні висновки: 1) вплив гендеру на просодичне оформлення мови слід розглядати з урахуванням інших

важливих соціальних параметрів таких, як професійна приналежність мовця, вік, походження, освіта; 2) для жінок, які належать до певних професійних галузей, характерні схожі тенденції оформлення усної мови.

За спільності мовних характеристик ми об'єднали жінок в 2 професійні підгрупи: 1) жінки-політики, громадські діячі та представники бізнесу; 2) представники творчих професій зі сфери медіа бізнесу: дизайнери, письменниці, редактори журналів. Таким чином, в I групу увійшли професії, де мовна діяльність є основою професійної діяльності, де мова є «знарядям праці». Це так звані професії з підвищеною мовною відповідальністю, які передбачають високий рівень володіння мовною культурою в ході виконання професійних обов'язків. Цікаво, що дані професії також займають верхню строчку в стратифікації професій В.І. Карасика: 1) вищі професіонали (особи, що займають вищі державні посади, лікарі, вчені та університетські професори) та господарі великих підприємств; 2) професіонали менш високого рівня (інженери, юристи та ін.); 3) службовці і професіонали низького рівня (бухгалтери, медсестри та ін.); 4) кваліфіковані робітники; 5) власники маленьких підприємств; 6) напівкваліфіковані робочі; 7) некваліфіковані робітники [1, с. 12–13].

Характеризуючи загальні враження від промови жінок I групи, потрібно відзначити, що мова звучить більш офіційно, і для мовців характерний високий рівень контролю над промовою, відсутні індикатори розмовного стилю, незважаючи на те, що для інтерв'ю характерний стиль невимушеної бесіди. Ще один висновок, який здався нам цікавим: чим вище професійний (кар'єрний) рівень жінки-політика (міністр внутрішніх справ, міністр охорони здоров'я), тим більш розвинені навички публічних виступів, які вони демонструють навіть в рамках жанру інтерв'ю. Мова жінок з II групи можна охарактеризувати як неформальну, більш емоційну, місцями недбалу. У промові цих жінок присутня велика кількість індикаторів розмовного стилю, таких, як паузи хезитації, повтори, а також використання вступних конструкцій, “you know”, “you see”, “kind of”. Таким чином, тут можна говорити про явище мовної акомодатії до комунікативному стилю даного середовища, з урахуванням чинника доречності звукової мови в даній екстралінгвістичній ситуації. В рамках теорії акомодатії, яка розроблена британським психолінгвістом Г. Джайлсом, мовець пристосовує свій мовленнєвий репертуар та фонетичне оформлення до норм, прийнятим в даній групі, з метою отримати соціальне схвалення слухача та підняти комунікативну ефективність [3, с. 340]. Розмовляючи з аудиторією «на одній мові», жінки творчих професій формують привабливий образ, який забезпечить їм успіх в професійній сфері. Так, привабливий образ дизайнера одягу

сприяє збільшенню привабливості бренду і, в кінцевому підсумку, забезпечення продажів одягу. Позитивний образ письменниці, безсумнівно, позначиться на обсягах продажів її книг. Таким чином, орієнтація мовця на створення соціальної привабливості іміджу може розглядатися як важливий фактор мовної, і зокрема фонетичної, варіативності.

В результаті комплексного аналізу просодичного оформлення мови інформантів було виявлено, що в мові жінок творчих професій переважали характеристики, типові для спонтанного мовлення: а) велика варіативність довжини міжпаузальних груп; б) розбіжність кордонів міжпаузальних груп з межами синтагм; в) наявність великої кількості пауз хезитації (заповнених та незаповнених); г) висока варіативність темпу; д) часте використання рівного тону перед паузами хезитації; е) недостатньо чітка артикуляція.

Дані риси зафіксовані і в мові жінок-політиків, але в значно меншому обсязі. У промові жінок-політиків були виявлені деякі фонетичні особливості, які характерні для публічних промов: а) використання емфатичних пауз; б) широкий діапазон голосу; в) висока ступінь тональної варіативності; г) використання емфатичного фразового наголосу; д) висока чіткість артикуляції.

Крім того, в мові жінок-політиків можна виявити просодичні маркери приналежності до певної професійної групи, тобто риси, характерні для мови більшості політиків: а) переважання коротких та супер коротких пауз; б) досить висока швидкість мови; в) маркування положення ядерного тону на допоміжному або модальному дієслові; г) часте використання різких фінальних низхідних тонів. Взаємодія перерахованих вище просодичних характеристик сприяє тому, що мова політичних діячів звучить дуже впевнено, категорично. Очевидно, подібна категоричність мови свідчить про бажання мовця вплинути на співрозмовника, переконати його в правильності своєї точки зору, що, безсумнівно, є типовим для професійної мовленнєвої діяльності політиків.

Характеризуючи мову інформантів з точки зору гендеру, необхідно відзначити, що деякі дані гендерних досліджень про типові просодичні характеристики жіночої мови не були підтвержені в нашому дослідженні і, отже, можна говорити про загальну тенденцію до нівелювання гендерних відмінностей в просодичному оформленні мови, про що свідчать наступні характеристики жіночого мовлення в досліджених зразках: а) зниження рівня голосового тону (в той час, як за даними гендерних досліджень, жіноча мова зазвичай асоціюється з високим рівнем голосового тону); б) широкий тональний діапазон (в той час, як за даними гендерних

досліджень жіноча мова асоціюється з більш вузьким тональним діапазоном); в) переважання низхідних термінальних тонів та базисних типів шкал (в той час, як за даними гендерних досліджень в жіночій мові переважають висхідні тони і поєднання різних типів шкал).

В цілому всім жінкам-інформантам притаманний коопераційний стиль ведення бесіди: вони не перебивають співрозмовника і роблять паузи в кінці смислових відрізків, надаючи інтерв'юєру можливість задати наступне питання. Дані тактики характерні для жіночого голосу і не характерні для чоловічого, в якому присутня велика кількість переривань співрозмовника з метою домінування в бесіді. Просодичні засоби у взаємодії з лексико-синтаксичними засобами сприяють реалізації іміджу сучасної жінки, яка домоглася високого професійного статусу.

Література:

1. Карасик В.И. Язык социального статуса. М.: Гнозис, 2002. 333 с.
2. Шевченко Т.И. Теоретическая фонетика английского языка. М.: Высшая школа, 2009. 191 с.
3. Giles H., Bourhis R., Taylor D.M. Towards a theory of a language in ethnic group relations. *Language, ethnicity and intergroup relations* / ed. H. Giles. London: Academic Press, 1977. P. 307–348.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-90-7-40>

СТРУКТУРНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНИХ ВІЙСЬКОВИХ ТЕРМІНІВ

Лемешко О. О.

*аспірант кафедри германських мов і перекладознавства
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
м. Дрогобич, Львівська область, Україна*

Постановка проблеми. Об'єктом даного дослідження є англомовні військові терміни, що використовуються в збройних силах Сполучених Штатів Америки, Великої Британії та Канади. Дані терміни, загальна кількість яких становить 1000 одиниць були відібрані зі спеціалізованих словників таких, як *DOD Dictionary of Military and Associated Terms*, *Military dictionary by William Duane*.

Предметом дослідження є структурні характеристики англомовних військових термінів та їх словотвірні моделі.